

Asia: Poikkeuslupa aurinkovoimalan rakentamiselle Piiharjunnevan entiselle turvetuotantoalueelle, poiketen Kyyjärvi-Peuralinna tuulivoiman osayleiskaavasta

Viitasaaren kaupunki
viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi

Lausunto

1 Johdanto

Luonnonvarakeskukselta pyydetään lausuntoa poikkeamislupa-hakemuksesta. Suomen Hyötytuuli Oy hakee poikkeamislupaa aurinkovoimalan rakentamiselle Piiharjunnevan entiselle turvetuotantoalueelle. Alue sijaitsee osin Kyyjärven kunnassa ja Alajärven kaupungissa. Poikkeamista haetaan Kyyjärvi-Peuralinna tuulivoiman osayleiskaavasta. Osa suunnitellusta aurinkovoimala-alueesta sijoittuu maa-ainesten ottoalueelle ja osa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Hankealue on kooltaan n. 80 ha, josta n. 78 ha on suunniteltu rakennettavan aurinkopaneelialueeksi.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Peuralinnan aurinkovoimahanke sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle, joka on ihmisen voimakkaasti muokkaamaa ja luontoarvoiltaan vähäistä. Alueella ei ole luonnonsuojelulain tai vesilain suojelemaa luontotyyppejä, metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä uhanalaisia luontotyyppejä. Kasvillisuus on yksipuolista ja lajistoltaan vähäistä. Lähialueella on kuitenkin kolme huomionarvoista luontokohdetta (mm. Piiharjunnevan pikkusuo), joiden hydrologiaa ei saa muuttaa.

Hankealueen eteläkärki rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen MAALI-lintualueeseen Pohjoisneva–Juurikkalamminneva–Haarukkalamminneva. Hankealue sijaitsee MAALI-alueen reunalla, joten sillä ei oletettavasti ole suurta merkitystä MAALI-alueen arvolle linnustolle. Paneelien matala korkeus ja heijastusta vähentävä suunnittelu pienentävät lintujen törmäysriskiä. Linnustovaikutusten selvittämiseksi hankealueella tulee kuitenkin tehdä pesimälinnuston inventointi koealalaskentana. Alue sijaitsee kurkien muuttoreitillä, mutta vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä, koska ympäristössä on runsaasti muita levähdysalueita.

Hanke sijoittuu Pohjoisnevan, Hötölamminnevan ja Peuralamminnevan Natura-alueiden läheisyyteen. Näiden osalta myös ELY-keskus on aiemmin arvioinut, että hankkeen vaikutukset yksin jäänevät vähäisiksi, mutta yhteisvaikutusten osalta on riski kielteisille vaikutuksille etenkin pitkällä aikavälillä. Tältä osin Luke korostaa myös, että metsäpeuraan kohdistuvia yhteisvaikutuksia olisi hyvä pyrkiä lieventämään hankkeen jatkosuunnittelussa.

Lähin Natura 2000 -alue, Pohjoisneva (n. 600 m), on metsäpeuran ja saukon suojeluperusteena. Tehdyn Natura-arvioinnin mukaan hankkeella ei ole suoria vaikutuksia Natura-alueisiin. Lisäksi selostuksen mukaan vaikutuksia metsäpeuroille ei arvioida aiheutuvan, sillä aurinkovoimala-alue sijaitsee turvetuotantoalueella, joka on jo pitkään ollut ihmistoiminnan piirissä, eikä sen siten katsota olevan metsäpeuroille elinympäristöksi soveltuvaa. Peurat saattavat kuitenkin porojen tavoin hakeutua avoimeen maastoon kesäaikana sääskiä ja paarmoja pakoon (ja voivat käyttää turvetuotannosta poistettuja alueita). Vaikutuksista metsäpeuraan on epävarmuutta erityisesti yhteisvaikutusten osalta viereisen Peuralinnan tuulivoimapuiston ja muiden lähialueiden tuulivoimapuistojen kanssa. Alueen laaja energiatuotantokeskittymä (tuulivoima + aurinkovoima) voi pitkällä aikavälillä heikentää metsäpeuran kulkuyhteyksiä ja Natura-alueiden kytkeytyneisyyttä, minkä vuoksi varovaisuusperiaatteen mukainen, yhteisvaikutukset huomioiva lisäselvittäminen ja lieventäminen on tarpeen. Häiriövaikutukset saattavat vaikuttaa mm. metsäpeuran vaelluskäyttäytymiseen alueella.

Hankealuetta ei ole suunniteltu aidattavaksi, mikä vähentää estevaikutusta erityisesti metsäpeuralle. Aita saattaa lisätä myös lintujen törmäyskuolleisuutta riippuen aidan toteutusmenetelmästä. Toisaalta aita estää suurten nisäkkäiden pääsyn paneelikentälle, mikä saattaisi vahingoittaa paneeleita ja eläimiä. Viitasammakolle soveltuvia vesikohteita voi esiintyä ojissa, mikä tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Viitasammakkoinventointi tulee suorittaa hankealueella. Hanke ei aiheuta merkittäviä luontovaikutuksia, kun huomioidaan alueen nykytila ja suunnitellut lieventämistoimet.

Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa:

- Natura-alueiden ja huomionarvoisten luontokohteiden hydrologian säilyminen.
- Linnustoselvityksen toteuttaminen hankealueella.
- Viitasammakoiden inventointi hankealueella ja huomiointi.
- Metsäpeuran huomioiminen hankkeessa varovaisuusperiaatteen mukaisesti.
- Vesienhallinnan suunnittelu eroosio- ja kiintoainekuormituksen ehkäisemiseksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Natura-alueiden ja huomionarvoisten luontokohteiden hydrologian säilyminen ja metsäpeuraan kohdistuvat yhteisvaikutukset. Lisäksi olisi syytä tehdä linnustoselvitys ja inventoida viitasammakot. Luke näkee tärkeäksi myös sen, että hankkeessa vesienhallinta suunnitellaan huolellisesti eroosio- ja kiintoainekuormituksen ehkäisemiseksi.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 22.12.2025 klo 09:41:13.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: